

Stappenplan

Ondersteunings-, toezichts- en handhavingsbeleid voor BOA in 5 stappen

Inhoud

Inleiding	1
STAP 1 – START Het vertrekpunt bepalen: waar staan we voor?	2
STAP 2 – ORGANISEREN Hoe richten we ondersteuning, toezicht en handhaving in?	2
STAP 3 – UITWERKEN Van visie naar praktijk: wat doen we concreet?	4
STAP 4 – COMMUNICEREN Hoe informeren we iedereen over onze aanpak?	5
STAP 5 – VINGER AAN DE POLS Hoe maken we onze aanpak van ondersteuning toezicht en handhaving duurzaam en verankerd?	6

Inleiding

Het uitwerken van een lokaal beleid voor het ondersteunen, toezicht en handhaving van het BOA-aanbod is een doordacht proces dat uit vijf stappen bestaat. In die vijf stappen sta je stil bij:

- je visie op toezicht en handhaving,
- hoe je het organiseert en wie welke rol opneemt,
- welke instrumenten je inzet,
- hoe je organisatoren, ouders en partners informeert tijdens het proces,
- hoe je je aanpak evalueert en bijstuurt.

Met het stappenplan begeleiden we je via gerichte reflectievragen doorheen deze vijf stappen. Zo werk je toe naar een helder beleid met duidelijke rollen en verantwoordelijkheden, bewuste keuzes over het organisatiemodel en de instrumenten die je gebruikt, een doordachte communicatiestrategie en een werkwijze om je lokale aanpak regelmatig te evalueren en bij te sturen.

STAP 1 – START

Het vertrekpunt bepalen: waar staan we voor?

Welke vragen stel je?

Wat verstaan we in onze gemeente onder toezicht en handhaving voor buitenschoolse opvang en activiteiten? Waar leggen we de nadruk op?

Welk doel willen we bereiken met toezicht en handhaving? Wat moeten toezicht en handhaving concreet opleveren voor kinderen, gezinnen en organisatoren van BOA in de gemeente?

Welk BOA-aanbod valt onder toezicht en handhaving? En welk aanbod valt er niet onder?

Op welke manier ondersteunt het lokaal bestuur het aanbod, preventief maar ook bij toezicht en in handhavingstrajecten?

Hoe betrekken we het lokale samenwerkingsverband in het uitwerken van de aanpak rond toezicht en handhaving?

Waarop baseren we onze aanpak rond toezicht en handhaving? Welke erkennings- en subsidievoorwaarden zijn het inhoudelijke vertrekpunt van onze aanpak?

Wat leren we uit andere beleidsdomeinen? Welke ervaringen hebben we als lokaal bestuur met toezicht en handhaving in andere beleidsdomeinen? Welke principes, werkwijzen of instrumenten vinden we bruikbaar voor onze aanpak van toezicht en handhaving in BOA?

Waar land je?

Er is een gedeelde visie op toezicht en handhaving voor BOA.

Er is een duidelijke, gedragen afbakening van het BOA-aanbod dat valt onder toezicht en handhaving, en het aanbod dat er niet onder valt.

STAP 2 – ORGANISEREN

Hoe richten we ondersteuning, toezicht en handhaving in?

Welke vragen stel je over ondersteunen?

Welke vormen van ondersteuning helpen organisatoren het best om de erkenningsvoorwaarden duurzaam waar te maken, en sluiten tegelijk aan bij onze lokale visie op kwaliteit?

Welke noden en drempels ervaren organisatoren (starters, bestaande werkingen, nieuwe initiatieven)? Welke intensiteit van ondersteuning is daarvoor nodig?

Welke rol neemt het lokaal bestuur zelf op in het ondersteunen van organisatoren? Welke taken of expertise liggen beter bij partners, het lokale samenwerkingsverband of intergemeentelijke samenwerking?

Hoe zorgen we voor een duidelijke scheiding én gezonde samenhang tussen ondersteuning en toezicht, zodat ondersteuning kwaliteitsgroei bevordert zonder de onafhankelijkheid van het toezicht te ondermijnen?

Hoe bouwen we een krachtgerichte ondersteuning uit waarbij we niet alleen bijsturen waar nodig, maar ook zichtbaar waarderen, benoemen en versterken wat goed loopt in de praktijk van organisatoren?

Welke vragen stel je over het toezicht?

Hoe organiseren we het toezicht: lokaal of intergemeentelijk? En wie neemt de rol van toezichthouder op?

Als je als lokaal bestuur zelf het toezicht opneemt op het niveau van de gemeente:

- Welke dienst neemt het toezicht op BOA op?
- Hoe zorgt het lokale bestuur ervoor dat de toezichthouder voldoende onafhankelijk kan werken?
- Hoe zorgt het lokale bestuur ervoor dat de toezichthouder de nodige expertise ontwikkelt?

Bij intergemeentelijke samenwerking:

- Wijzen we het toezicht toe aan een bestaand intergemeentelijk samenwerkingsverband of intercommunale?
- Starten we een nieuwe samenwerking? Met welke gemeenten werken we samen? Op welke manier organiseren we die samenwerking?
- Welke afspraken maken we? Op welke manier komt de informatie van het toezicht bij het lokale bestuur?
- Hoe zorgt het lokale bestuur ervoor dat de toezichthouder de nodige expertise ontwikkelt en kennis van het BOA-landschap in elke gemeente uitbouwt?
- Hoe zorgen we ervoor dat de toezichthouder voldoende onafhankelijk kan werken?

Als een externe partner het toezicht opneemt:

- Welke externe partner neemt de opdracht op?
- Welke afspraken maakt het lokale bestuur met die externe partner?
- Hoe zorgt het lokale bestuur ervoor dat de toezichthouder voldoende onafhankelijk kan werken?
- Op welke manier komen de inzichten van de externe partner bij het lokale bestuur?

Welke vormen van toezicht zetten we in? Kiezen we voor basistoezicht, thematisch toezicht of risicogestuurd toezicht? Of een combinatie? Of nog een andere vorm van toezicht?

Welke vragen stel je over de handhaving?

Wie is bevoegd om handhavingsbeslissingen te nemen? Wie heeft welke rol in het handavingsproces? Denk aan de toezichthouder, ambtenaar, schepen, burgemeester, enzovoort.

Welke rol en verantwoordelijkheid heeft het politieke bestuur (schepen, burgemeester) in het geheel van toezicht en handhaving? Hoe, wanneer en voor welke situaties wordt het politieke bestuur betrokken?

Hoe bewaken we transparantie, neutraliteit, objectiviteit en rechtszekerheid in onze aanpak?

Waar land je?

Er is een uitgewerkt ondersteuningsaanbod voor BOA-organisatoren.

Er zijn heldere keuzes over de organisatie van het toezicht en handhaving voor BOA, met duidelijke rollen, verantwoordelijkheden en beslissingslijnen.

STAP 3 – UITWERKEN

Van visie naar praktijk: wat doen we concreet?

Welke vragen stel je over het toezicht?

Hoe voeren we toezicht uit op een manier die kwaliteitsverbetering stimuleert?

Welke toezichtsinstrumenten zetten we in? Denk aan zelfrapportage, locatiebezoek, gesprek, klachten. Ook andere instrumenten zijn mogelijk.

Hoe vaak oefenen we toezicht uit en onder welke voorwaarden?

Hoe en wanneer informeren we organisatoren over de vaststellingen vanuit het toezicht? En kinderen en gezinnen?

Hoe krijgt het politieke bestuur informatie over het toezicht?

Welke vragen stel je over de handhaving?

Welk afwegingskader gebruiken we om proportioneel te handelen in de handhaving en onderbouwd te schakelen van toezicht naar handhaving?

Welke handhavingsinstrumenten gebruiken we?

Welke termijnen en procedures hanteren we in de handhaving?

Hoe krijgt het politieke bestuur informatie over de handhaving?

Welke aanpak hebben we om te handhaven bij acute situaties die onmiddellijke actie vereisen?

Hoe bewaken we transparantie, neutraliteit, objectiviteit en rechtszekerheid in onze aanpak?

Waar land je?

Er is een duidelijk en bruikbaar toezichts- en handavingskader dat objectief en juridisch correct is en goedgekeurd werd door de gemeenteraad.

STAP 4 – COMMUNICEREN

Hoe informeren we iedereen over onze aanpak?

Welke vragen stel je?

Hoe informeren we organisatoren over het toezicht in BOA: de verschillende rollen, verwachtingen en procedures?

Hoe informeren we organisatoren over de vaststellingen vanuit het toezicht en de bijhorende verwachtingen met betrekking tot verbeteracties en verdere opvolging?

Hoe communiceren we naar ouders en gezinnen over de vaststellingen vanuit het toezicht, verbeteracties en mogelijke gevolgen?

Hoe communiceren we naar de partners in het lokale samenwerkingsverband over de vaststellingen vanuit het toezicht, verbeteracties en mogelijke gevolgen?

Hoe bewaken we transparantie, objectiviteit en rechtszekerheid in onze communicatie?

Hoe beschermen we het partnerschap met de organisatoren, ook wanneer handhaving nodig is?

Hoe informeren we gezinnen en kinderen over wat ze mogen verwachten rond toezicht en handhaving, welke rechten ze hebben en waar ze terechtkunnen met vragen of klachten?

Waar land je?

Een duidelijke en transparante communicatiestrategie over de aanpak van ondersteunen, toezicht en handhaving, de rollen, verwachtingen, enzoverder.

- Gericht op de organisatoren die vallen onder het toezicht en de handhaving,
- Gericht op de gezinnen en kinderen in de gemeente
- Gericht op de partners in het lokale samenwerkingsverband voor BOA

Een duidelijke en transparante klachtenprocedure voor gezinnen en kinderen.

STAP 5 – VINGER AAN DE POLS

Hoe maken we onze aanpak van ondersteuning toezicht en handhaving duurzaam en verankerd?

Welke vragen stel je?

Wat leren we uit het toezicht en handhaving in onze gemeente? Hoe kunnen we die inzichten gebruiken om organisatoren gericht te ondersteunen?

Wat vraagt bijsturing in aanpak, instrumenten of communicatie?

Hoe betrekken we het lokale samenwerkingsverband bij de evaluatie van het toezicht en de handhaving voor BOA in de gemeente?

Waar land je?

Een gedragen, proportioneel en duurzaam systeem van toezicht en handhaving dat permanent verbeterd en bijgestuurd wordt op basis van ervaringen en signalen.